

**Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

A válság előzményei, kirobbanásának okai

1. A század legviharosabb évei az 1920-as évek voltak.
A világháborúval a hátuk mögött az emberek úgy érezték, hogy elsodorják őket a változások.
A húszas éveket a szesztilalom, a jazz térhódítása és a tömegsajtó kialakulása jellemezte.
Az alkoholfogyasztás azonban nem szűnt meg, sőt nem is csökkent nagyon, mert a feketekereskedelem gyorsan és hatékonyan kiépült.
2. A fiatalság divatba jött, hiszen nagyon sok fiatal halt meg a háborúban.
A tizenévesek ennek következtében olyan szabadságot élveztek, mint korábban még soha.
Ez volt a híres **jazz-korszak**.
3. A gazdasági kimerülés, az anyagi és emberi erőforrások pusztulása miatt **gazdasági világválság jelentkezett.**
Ennek következtében jelentős mértékben **megnőtt az infláció és a munkanélküliség**, valamint a közszükségleti cikkek hiánya.
A világgazdaság vezetését az USA vette át.
A kialakult új gazdasági rendszerben az egész világ az USA rövidlejáratú kölcsöneitől függött.

A válság kirobbanása

4. Világszinten túltermelés alakult ki, s hatalmas mennyiségű cikk vált eladhatatlanná.
1929. október 24-én, a „fekete csütörtökön” - a New York-i tőzsdén eladási láz tört ki, a részvények árfolyama hihetetlen mértékben zuhanni kezdett.
5. Több csődhullám söpört végig az Egyesült Államokon a válság alatt.
A csődhullámok következményeként **egyes államokban nem maradt talpon bank.**

Válságkezelés az Egyesült Államokban

6. Eleinte sem az általános (mint például az általános takarékoskodás), sem pedig a rendkívüli (például kávéval fűtötték a mozdonyokat) intézkedések nem segítettek.

1933. március 4-én hirdette meg a hivatalába frissen beiktatott **Franklin Delano Roosevelt** amerikai elnök új gazdasági-társadalmi irányvonalát, a **New Deal** (új irány).

7. Az első 100 nap alatt az elnök gyors megoldásokat fogantatosított a legsürgetőbb területeken.

Négynapos bankzárlatot rendelt el.

Megtiltotta az arany kivitelét az országból.

Helyreállította a bankokkal szemben megcsappant bizalmat.

Az inflációs gazdaságpolitika jegyében leértékelték a dollárt.

A program keretében erdőket ültettek, utakat, hidakat építettek, folyószabályozást végeztek.

Gazdasági válság hatása Európában

8. Európán belül először Ausztriában robbant ki 1931-ben a gazdasági válság.

Az USA után Németországot sújtotta a leginkább a válság, ezért is erősödhettek meg annyira a szélsőséges pártok.

Magyarországon főként a mezőgazdaság került bajba.

Az ipar termelése is csökkent, és hatalmas tömegek veszítették el munkájukat.

Fogalmak – Évszámok

jazz – az USA-ból indult új zenei műfaj, amelynek a rögtönzésen /improvizáción/ alapszik;

Joséphine Baker - afroamerikai származású francia énekesnő, táncosnő, az 1920-30-as évek nagy sztárja;

infláció – a pénz elértéktelenedése, érték vesztese;

1929. október 24-én, a „fekete csütörtökön” - a New York-i tőzsde összeomlása, gazdasági válság kezdete;

New Deal (új irány) - **Franklin Delano Roosevelt** amerikai elnök új gazdasági-társadalmi irányvonala, amellyel a válságot akarta megoldani.